

Szakmai beszámoló
Az „Élet a vízvilágban”
c. állandó kiállításhoz
(KUBINYI ÁGOSTON PROGRAM)

- Előzmények bemutatása:

2016-ban Berettyóújfalu Város Önkormányzata TOP-1.2.1-15-HB1-2016-00010 „NYEREGRE FEL! Múltidéző túra a Berettyó mentén” c. tematikus útvonal Berettyóújfalu, Bakonszeg, Zsáka építészeti, történelmi, irodalmi értékei, hagyományainak turisztikai célú fejlesztése címmel pályázatot adott be.

A nyertes, konzorciumban megvalósuló turisztikai fejlesztés teljes támogatási összege: több mint 214 millió Ft, amelyből Berettyóújfalu 58,2 %-ot használ fel, közel 125 millió Ft-ot, Zsáka, Rhédey Kastély több mint 61 millió Ft-ot, Bakonszeg- Bessenyei emlékház közel 28,5 millió Ft-ot.

A pályázat berettyóújfalui fejlesztési helyszíne a Kálvin tér 1. sz. épület, az egykori községháza épülete, melyben 2001 óta a Bihar Múzeum is helyet kapott, s ahol 2003-2004 folyamán felépült az első állandó kiállítás: *A Táj és az ember- a Herpálytól a faluvárosig* címmel. Ezen új turisztikai fejlesztés keretében a múzeum 2 helytörténeti kiállítóterme újul meg teljes egészében, valamint az épület többi része is felújításra, átalakításra kerül. Évtizedek óta a legjelentősebb akadálymentesítés is megvalósul az épületben, az emeleten lévő múzeum kiállításai végre lifttel is megközelíthetővé válnak több célcsoport számára.

A már korábban létrehozott foglalkozásokhoz számtalan műtárgymásolatot készítettünk különböző TÁMOP-os és TIOP-os forrásokból, így az új interaktívabb kiállításunk és a hozzá kapcsolódó foglalkozások eszközeit ezekkel is ki tudjuk egészíteni. Ez biztosítja a hosszútávú fenntarthatóságát a kiállításnak és a foglalkozásoknak.

Az átalakítás megváltoztatta a múzeum közösségi - látogatótereinek és raktári tereinek beosztását is. Emiatt teljesen át kellett helyezni a turisztikai projektben amúgy nem érintett két néprajzi terem emeleten lévő elhelyezését is, amire a projekt keretében források nem voltak betervezve. A terek nem egyformák, így a kiállítást változatlan formában nem lehetett áthelyezni, s mivel 15 éves, a korszerűsítése sem hatékony.

Ezért nyújtott be a város pályázatot a néprajzi kiállítás, és a termek részleges műszaki felújítására a Kubinyi Ágoston Program keretében.

- A kiállítás célja, tematikája:

A berettyóújfalui és környékbeli emberek szívesen ismerik meg és fedezik fel saját lokális múltjukat. A kiállításban újra felfedezhetik őseik ma már letűnt értékeit, eszközeit, hagyományait, szokásait. Bízunk benne, hogy ez az új, interaktív és modern kiállítás olyan figyelemfelhívó hatással lesz, hogy minden korosztály szívesen látogat el az „Élet a vízivilágban” c. kiállításunkra. A Bihar Múzeumban több, mint egy évtizede hagyományai vannak a különböző családi programoknak, így a családok ismernek bennünket, a velük való kommunikáció és programajánlás hatékony.

Fontos és számunkra eddig alulreprezentált célcsoport a turisták, hazai és külföldi turisták csoportja, akiket a „Nyereg fel!” tematikus útvonal kapcsán is bevezetünk a Bihar Múzeumba. A hazai és belföldi turisták a néprajzi kiállítás megtekintésével újabb élményeket szereznek, és jobban megismerik a valaha itt élt emberek életét, szokásait, gondolkodásmódját. Kiemelt célunk az általános iskoláskorú gyermekek számára biztosítani az élményszerű ismeretszerzést múzeumi környezetben, múzeumpedagógiai foglalkozások keretein belül. Az ő személyiségük még formálódóban van, érdeklődőek és befogadóak, így egy-egy megfelelő foglalkozás és kiállítás nagyban felkelti érdeklődésüket és hatással van tudásanyaguk bővülésére. Rajtuk kívül a kiállítás különleges látványvilága miatt az óvodás korosztály is kiemelt csoportnak számít, hiszen tapasztalatból tudjuk, hogy ők is rendkívül érdeklődőek a természettel és környezetünkkel kapcsolatos dolgok, valamint az élőlények iránt.

A Bihar Múzeum elkészült új néprajzi kiállításának témája nem új, már a 2003-as kiállításban is egyszerű módon, jelképesen, olcsó alapanyagokkal, műanyag másolatokkal, felújított 30 éves tárlóval, mutatta be Szűcs Sándor munkásságán keresztül, a Sárrét világát. Ez az egyszerű kis kiállítás még így is nagy népszerűségnek örvendett a látogatók körében egészen napjainkig.

- A kiállítás megvalósítása során elvégzett feladatok ismertetése:

A látvány és a terem maximális kihasználtsága érdekében az ablakokat el kellett fedni fémkeretre erősített, nagyított, archív fotókkal. Az élethű hatásról a falakra kerülő nyomtatott tapéta és a téma térbeli növényei és állatai gondoskodnak, így a 2 dimenzió és a 3 dimenzió ötvözeteként szinte a szabadban érezhetjük magunkat. Az új állandó kiállításban első élményként lépésálló, többféle textúrájú és színű, szintkülönbségekkel ellátott műgyanta felület alatt válik láthatóvá a gazdag víz alatti élővilág.

A dekorhabarcsból és műgyantából készített iszapos-lápos talajkiképzés kopásálló, így a térben nincsenek látogatóktól elzárt területek.

Az ajtón belépve a terem jobb oldalában élethűen kialakított (anyagában színezett dekorhabarcsból formázott) vén fűzfa, valamint a „vízben álló”, fatörzsből vajt bodonhajó látható, amely a bemutatni kívánt korszakból származó műtárgy, a benne található halászati eszközökkel útra készen várja a pákászt. Ettől balra egy, ligetes területet alakítottunk ki, ahol a Sárrét jellegzetes madarai (daru, kanalas gém, vadkacsa stb.) kapnak helyet.

A bodonhajó feletti falon korszerű led tv-n a Sárrétről Karácsony Sándor által készített kisfilmet nézhetik meg a látogatók. A tv-n a múzeumpedagógiai foglalkozásokhoz használható archív fényképek, információk, játékos feladatok is találhatóak.

A természetes fénytől elzárt teremben Orosz Tibor, egyéni vállalkozó által kiépített világítástechnika irányított fényekkel hívja fel a látogató figyelmét a nád közt megbújó állatokra. A nádasban madárfészkek tojásokkal, vadon élő madarak és állatok láthatók. A kitömött vadkacsa, daru, kanalasgém, vörösgém, vízi tyúk, teknősbéka, békák mind megjelenik, és a jellegzetes sárréti növényekkel (sulyom, gyékény, nád, aljnövényzet) élethű mását adja a sárréti természeti környezetnek.

Tovább haladva megkezdődik a műgyantából kialakított szárazulat létrehozása, pákáskunyhóval, halászatból hazatérő pákászt ábrázoló élethű viaszbabuval. Ebben az életképben használati eszközeivel együtt ábrázoltuk a pákászt.

A kunyhó mellett az életforma „kellékeit” jelenítettük meg, úgy, mint vesszővarsa, csíktartó kas, gyékény talpalló, tolókasza, jégpatkó, bogrács és bográcstartó, valamint gyékényből font, sárral tapasztott méhkaptár és száradó gyógy- és fűszernövények. Ezzel az életképpel kiválóan be tudjuk mutatni a pákász életformáját.

A szárazulat után megjelenik a korszak egyik jellegzetes ragadozója, a nádiban rejtőzködő réti farkas. A kiépített rejtett hangrendszeren alaphelyzetben a természet hangjait (madárcsicsergés stb.) hallhatjuk. A mennyezeten mesh hálóra nyomtatott felhős égbolt látható.

- A beszerzett eszközök bemutatása, kiválasztásuk indoklása:
 - 2 db komplett irodai számítógép (ASROCK H310CM-ITX/AC Alaplap, Intel Pentium Gold G5400 3700MHz 4MB LGA1151 Box processzor, Kingston 8GB DDR4 2400MHz memória, Be quiet! 400W SFX Power 2 tápegység, Aerocool CS-101 Black gépház, Gigabyte 256GB M.2 2280 NVMe GP-GSM2NE3256GNTD SSD, Logitech MK220 wireless billentyűzet + optikai egér Black, Windows 10 professional operációs rendszer, 1 db monitor (Dell 21,5" P2217H IPS LED), 1 db irodai program (Microsoft Office 365 Business 1 USER 5 Gép HUN Online), 2 db HDMI - HDMI kábel 10 m, 1 db Jack audio hosszabbító kábel - informatika eszközök beszerzése a természetfilm lejátszásához és a múzeumpedagógiai foglalkozások feladataihoz használva.
 - 12 db Tablet Pc (Samsung Galaxy Tab A 10,1" 32GB (2019) Wi-Fi Black) - interaktív múzeumpedagógiai foglalkozásokhoz
 - 1 db Sony KD-65XF9005BAEP LED TV a természetfilm lejátszásához és a múzeumpedagógiai foglalkozások feladataihoz használva.
 - Világítástechnika:
Fehér LED szalag (általános világításhoz), RGB LED szalag (a napszakok váltakozásának érzékeltetéséhez), USB DMX vezérlő (a LED világítás bekapcsolásához, és irányításához)
- A kiállítás várható megnyitása:

2020 nyarán, a TOP-1.2.1-15-HB1-2016-00010 „NYEREGRE FEL! Múltidéző túra a Berettyó mentén” c. pályázat keretében megvalósuló állandó kiállítások megnyitásával egy időben.

- A célcsoport meghatározása, várható látogatószám:

A kiállítás létrehozásakor a fő cél az volt, hogy minden látogató megtalálja a maga információját és adatok helyett a hagyományos kiállítási elemeket látványosan és interaktívan, a mai igényekhez igazodva mutassa be Bihar népi kultúrájának egy kicsi, de annál fontosabb szeletét.

A kiállítás erőssége, hogy minden látogató csoportot meg tud szólítani. Oktatási-nevelési kereteken belül az óvodástól a középiskolás korosztályig. A kiállítás interaktív elemei és az elkészített foglalkoztató lapok a kiállítás múzeumpedagógiai hasznosítását teszik lehetővé, és biztosítják, a szoros együttműködés lehetőségét az intézményekkel.

Az új állandó kiállítás a helyi lakosok érdeklődésére is számít. A Bihar Múzeum állandó kiállítása 15 év után újult meg. Ez a lokálpatrióták számára kínál új felfedeznivalókat.

A városba érkező turisták számára látványos elemekkel tudjuk bemutatni a helyi értékek egy részét. A letűnt sárréti világ megjelenítése az élményszerű ismeretszerzés lehetőségét kínálja a látogatóknak.

A tankerületi központtal való szoros együttműködés, valamint a város kedvező idegenforgalmi adottságai alapján feltételezzük az évi 1000 fő látogatószámot.

- Tervezett kapcsolódó programok, múzeumpedagógiai foglalkozások, köznevelési illeszkedés és hasznosítás:

A természeti környezethez kapcsoljuk a pákászok életmódját, s interaktív látványelemekkel szeretnénk a látogatót még közelebb hozni ehhez a már letűnt, romantikusnak tűnő világhoz. Az informatikai eszközök segítségével sokkal több történelmi tény (térképek, lecsapolások történelmi tényezői) és színes információk (állat- és növényvilág, hangok, fűszerek, ételek, szokások, hagyományok, hiedelmek, irodalmi alkotások) is bemutatásra kerülnek, ehhez még többféle és újabb múzeumpedagógiai tevékenység és foglalkozás kapcsolható.

Családi múzeumi délutánok keretében tematikus programokkal biztosítjuk a kiállítás hasznosítását.

Az élménypedagógiai módszerekkel tervezett foglalkozások minden korcsoport számára a tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségét nyújtják.

A kiállítás témája a környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz és hon-és népismeret tantárgyakhoz egyaránt kapcsolódik.

- Várható eredmények:

A sárréti vízivilágot, nagy hangsúllyal a természeti környezetet bemutató élményt adó látványos kiállítási elemekkel és az egykori pákász életmódot szemléltető, a modern tervezés igényeit szem előtt tartva valósult meg az új állandó kiállítás.

Ezt a korszakot egyik a környezetünkben lévő a Sárréttel határos területi múzeum (Szeghalom, Püspökladány), illetve kiállítás sem mutatja be. Ezért különleges és élménydús ez az interaktív kiállítás turista és iskolai csoport számára egyaránt.

A néprajzi terem áthelyezésével egy épületszárnyba kerülnek az állandó kiállítótermek, így sokkal költséghatékonyabbá és fenntarthatóbbá válik mind műszaki, mind humán erőforrás tekintetében a kiállítás működtetése.